

CHƯƠNG TRÌNH HÀNH ĐỘNG**triển khai thực hiện Chỉ thị số 32-CT/TW của Ban Bí thư****Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác chống khai thác thủy sản bất hợp pháp, không khai báo, không theo quy định và phát triển bền vững ngành thủy sản**

I. ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG VÀ NGUYÊN NHÂN

Thời gian qua, Tỉnh ủy, các cấp ủy, chính quyền, ban, ngành, địa phương trong tỉnh đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện Chỉ thị số 30-CT/TU, ngày 16/01/2018 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về các nhiệm vụ và giải pháp cấp bách tăng cường quản lý, ngăn chặn, chấm dứt tình trạng tàu cá, ngư dân trong tỉnh khai thác hải sản bất hợp pháp tại vùng biển nước ngoài (*viết tắt là Chỉ thị số 30-CT/TU*), đạt một số kết quả tích cực. Nhận thức về tầm quan trọng, trách nhiệm của các cấp, các ngành, địa phương và các tầng lớp Nhân dân trong tỉnh về chống khai thác hải sản bất hợp pháp tại vùng biển nước ngoài được nâng lên; tình trạng tàu cá và ngư dân vi phạm vùng biển nước ngoài đã giảm dần; công tác bảo vệ, phục hồi, tái tạo nguồn lợi thủy sản được cộng đồng ngư dân hưởng ứng tích cực; các chính sách hỗ trợ ngư dân được triển khai kịp thời, tạo động lực góp phần giúp cho ngư dân yên tâm vươn khơi bám biển, bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc.

Tuy nhiên, trước năm 2024, tình trạng khai thác hải sản bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài, không báo cáo và không theo quy định (*viết tắt là chống khai thác IUU*) vẫn còn xảy ra ở một số địa phương trong tỉnh. Công tác quản lý hoạt động nghề cá tại các địa phương chưa chặt chẽ, dễ phát sinh nhiều tàu cá hoạt động không đăng ký, không có giấy phép. Việc xây dựng, triển khai kế hoạch thực hiện tái cơ cấu, sắp xếp nghề cá thuộc phạm vi quản lý của các địa phương còn chậm, nhiều khó khăn, thiếu cơ chế và nguồn lực để thực hiện.

Nguyên nhân chủ yếu là do một số cấp ủy, chính quyền các địa phương có biển chưa quan tâm đúng mức công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tuyên truyền, vận động, kiểm tra thực hiện chống khai thác IUU. Sự phối hợp giữa các cơ quan chức năng và chính quyền địa phương có lúc, có nơi còn chưa chặt chẽ, đồng bộ. Một số ngư dân vì lợi ích kinh tế vẫn cố tình vi phạm pháp luật, bất chấp cảnh báo của cơ quan chức năng, chính quyền địa phương.

II. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu tổng quát

Thực hiện đầy đủ các quy định của pháp luật chống khai thác IUU, tháo gỡ “Thẻ vàng” của Ủy ban châu Âu đối với thủy sản Việt Nam trong năm 2024 và phát triển bền vững ngành thủy sản của tỉnh, có trách nhiệm và hội nhập quốc tế sâu rộng.

2. Mục tiêu cụ thể

- 100% tàu cá của tỉnh hoạt động phải được đăng ký, đăng kiểm, đánh dấu tàu cá, cấp giấy phép khai thác thủy sản, lắp đặt thiết bị giám sát hành trình tàu cá (VMS) theo quy định và cập nhật đầy đủ trên Cơ sở dữ liệu nghề cá quốc gia (VNFishbase).

- Kiểm tra, kiểm soát 100% tàu cá xuất, nhập bến, ra vào cảng; đảm bảo không có tàu cá không đảm bảo về điều kiện hành nghề làm thủ tục xuất bến, rời cảng đi hoạt động thủy sản trên biển.

- Kiểm soát, giám sát chặt chẽ tàu cá ra vào cảng, giám sát sản lượng lên bến theo đúng quy định và truy xuất được nguồn gốc; đảm bảo 100% tàu cá có chiều dài lớn nhất từ 15 mét trở lên phải cập cảng chỉ định.

- Theo dõi, giám sát 100% tàu cá hoạt động trên biển qua hệ thống giám sát tàu cá để kịp thời ngăn chặn tàu cá vi phạm vùng biển nước ngoài; điều tra, xác minh, xử lý 100% tàu cá mất kết nối tín hiệu VMS trên biển không thông báo về trạm bờ theo quy định, tàu cá vượt ranh giới khai thác trên biển.

- Không có tàu cá và ngư dân tỉnh vi phạm vùng biển nước ngoài bị bắt giữ, xử lý. Không có sản phẩm thủy sản bất hợp pháp xuất khẩu ra nước ngoài.

- Thực hiện có hiệu quả các nghị quyết, chủ trương của Đảng về Chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, các quy hoạch, chiến lược, chương trình quốc gia liên quan đến phát triển bền vững và hội nhập quốc tế ngành thủy sản.

- Nâng cao năng lực quản lý nhà nước trong công tác chống khai thác thủy sản bất hợp pháp, không khai báo, không theo quy định và phát triển bền vững ngành thủy sản.

III. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy đối với công tác chống khai thác IUU, phát triển bền vững ngành thủy sản

- Các cấp ủy, tổ chức đảng xác định công tác chống khai thác IUU là nhiệm vụ quan trọng, cấp bách, là nhiệm vụ của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội; trước hết là người đứng đầu ở ngành, địa phương có trách nhiệm trực tiếp đối với công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tạo sự thống nhất, đồng bộ, quyết tâm cao trong tổ chức thực hiện.

- Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật và các nghị quyết, chỉ thị, chỉ đạo của Ban Bí thư Trung ương Đảng, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Ban Chỉ đạo quốc gia về chống khai thác IUU và các văn bản chỉ đạo của Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh, Ban Chỉ đạo chống khai thác IUU tỉnh; nâng cao nhận thức các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, cán bộ, đảng viên, doanh nghiệp và cộng đồng ngư dân ven biển, hải đảo về phát triển bền vững ngành thủy sản, chống khai thác IUU. Chú trọng công tác nắm tình hình, kịp thời phát hiện, ngăn chặn từ sớm, từ xa các dấu hiệu vi phạm, nhất là vi phạm khai thác bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài.

- Phát huy vai trò giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội nghề nghiệp, hội quần chúng, các cơ quan báo chí trong việc tuyên truyền, vận động nâng cao nhận thức, trách nhiệm, ý thức chấp hành pháp luật; kịp thời phản ánh vi phạm, biểu dương, khen thưởng tổ chức, cá nhân thực hiện tốt chủ trương, chính sách, pháp luật về chống khai thác IUU, góp phần sớm gỡ bỏ cảnh báo “Thẻ vàng” IUU theo mục tiêu đề ra.

2. Tổ chức thực hiện có hiệu quả các nghị quyết, chủ trương của Đảng về Chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 và các quy hoạch, chiến lược, chương trình quốc gia liên quan đến phát triển bền vững và hội nhập quốc tế ngành thủy sản

- Tiếp tục thực hiện có hiệu quả Chương trình hành động số 60-CTr/TU, ngày 18/01/2019 của Tỉnh ủy (khóa XIII) về thực hiện Nghị quyết số 36-NQ/TU, ngày 22/10/2018 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII) về Chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; Nghị quyết số 05-NQ/TU, ngày 10/9/2021 của Tỉnh ủy (khóa XIV) về phát triển ngành nông nghiệp hiện đại, bền vững, có giá trị gia tăng cao.

- Khắc phục khắc phục những tồn tại, hạn chế trong công tác chống khai thác IUU tại tỉnh theo khuyến nghị của Đoàn công tác Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (đợt kiểm tra tại tỉnh từ ngày 28 - 29/5/2024)⁽¹⁾.

- Xây dựng các kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện các quy hoạch, chiến lược, chương trình quốc gia liên quan đến phát triển bền vững và hội nhập quốc tế ngành thủy sản theo phê duyệt của Thủ tướng Chính phủ; tổ chức điều tra, đánh giá nguồn lợi thủy sản và sắp xếp lại nghề khai thác hải sản tại vùng lòng và ven bờ của tỉnh phù hợp với trữ lượng nguồn lợi thủy sản; cơ cấu lại đội tàu khai thác hải sản xa bờ gắn với hậu cần dịch vụ thủy sản; đẩy mạnh phát triển nuôi trồng thủy sản trên biển theo hướng hiện đại, ứng dụng công nghệ cao, thân thiện môi trường, gia tăng giá trị, bền vững gắn với công tác bảo tồn, bảo vệ, phát triển thủy

⁽¹⁾ Tại Công văn số 4124/BNN-KN, ngày 10/6/2024 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn với tinh thần “nói thật, làm thật và có kết quả thật”

sản, phát triển du lịch, dịch vụ, công nghiệp và bảo vệ chủ quyền biển đảo; nhân rộng các mô hình đồng quản lý trong bảo vệ nguồn lợi thủy sản.

- Rà soát, hoàn thiện cơ chế, chính sách hỗ trợ phát triển thủy sản; xây dựng và triển khai các chương trình, đề án, dự án trọng điểm trong lĩnh vực thủy sản, chú trọng chính sách nuôi trồng, khai thác, bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản, bảo quản, chế biến phục vụ xuất khẩu và cải thiện sinh kế, đào tạo nghề, tạo điều kiện cho ngư dân vươn khơi, bám biển, nâng cao cuộc sống; xây dựng chính sách hỗ trợ chuyển đổi một số nghề khai thác hải sản gây ảnh hưởng đến việc bảo vệ và phát triển nguồn lợi, môi trường sinh thái biển.

3. Nâng cao năng lực quản lý nhà nước trong công tác chống khai thác IUU

- Chỉ đạo tổ chức triển khai thực hiện nghiêm túc, đồng bộ các nhiệm vụ, giải pháp chống khai thác IUU theo chỉ đạo của Ban Bí thư Trung ương Đảng, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Ban Chỉ đạo quốc gia về IUU, đặc biệt là Nghị quyết số 52/NQ-CP, ngày 22/4/2024 của Chính phủ về triển khai Chỉ thị số 32-CT/TW, Công điện số 1058/CD-TTg, ngày 04/11/2023 của Thủ tướng Chính phủ về tập trung thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp cấp bách, trọng tâm chống khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định, Công điện số 49/CD-TTg, ngày 15/5/2024 của Thủ tướng Chính phủ về việc tập trung phát hiện, điều tra và xác minh thông tin để xử lý vi phạm quy định về Hệ thống giám sát hành trình tàu cá (VMS).

- Rà soát, thống kê toàn bộ số lượng tàu cá của tỉnh để quản lý chặt chẽ; hoàn thành 100% việc đăng ký, đăng kiểm, đánh dấu tàu cá, cấp giấy phép khai thác thủy sản, lắp đặt thiết bị giám sát hành trình tàu cá (VMS) theo quy định và cập nhật 100% dữ liệu tàu cá vào Cơ sở dữ liệu nghề cá quốc gia (VNFishbase); kiên quyết không cho hoạt động khi chưa đảm bảo các điều kiện hành nghề.

- Kiểm tra, kiểm soát 100% tàu cá xuất, nhập bến, ra vào cảng theo đúng quy định; đảm bảo thiết bị VMS hoạt động liên tục 24/24 giờ từ khi tàu cá rời cảng đến khi cập cảng; theo dõi, giám sát 24/7 đối với 100% tàu cá hoạt động trên biển qua hệ thống giám sát tàu cá. Kiên quyết không để tàu cá đi khai thác hải sản mà không có đầy đủ giấy tờ, trang thiết bị an toàn cho người và tàu cá theo quy định. Tổ chức các đợt cao điểm tuần tra, kiểm soát tại các cảng cá, bến cá, cửa biển, bãi ngang để kịp thời phát hiện, kiên quyết xử lý nghiêm mọi hành vi vi phạm quy định về chống khai thác IUU để tăng hiệu quả giáo dục, răn đe. Người đứng đầu các đơn vị, lực lượng chức năng chịu trách nhiệm nếu để tàu cá không đảm bảo điều kiện hành nghề làm thủ tục xuất bến, rời cảng đi hoạt động thủy sản trên biển.

- Đảm bảo 100% tàu cá có chiều dài lớn nhất từ 15 mét trở lên phải cập cảng chỉ định bốc dỡ sản phẩm và kiểm soát, giám sát chặt chẽ theo quy định về truy xuất nguồn gốc; tổ chức triển khai thực hiện hệ thống truy xuất nguồn gốc thủy sản

khai thác điện tử (eCDT) tại các cảng cá đồng bộ, đảm bảo việc truy xuất nguồn gốc thủy sản khai thác được minh bạch; kiểm soát 100% sản phẩm thủy sản khai thác được nhập khẩu từ nước ngoài tuân thủ đầy đủ theo quy định của Hiệp định về các biện pháp quốc gia có cảng; có giải pháp kiểm soát chặt chẽ sản phẩm thủy sản khai thác nhập khẩu vào Việt Nam bằng tàu Container, không có sản phẩm thủy sản bất hợp pháp xuất khẩu ra nước ngoài. Các địa phương tổ chức thống kê, kiểm soát sản phẩm thủy sản bốc dỡ tại các bến tạm, bãi ngang để quản lý.

- Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động khai thác thủy sản, ngăn ngừa, phát hiện và xử lý nghiêm các hành vi vi phạm theo quy định của pháp luật; quản lý, theo dõi, kiểm soát, giám sát chặt chẽ các tàu cá hoạt động trên biển, nhất là trên các vùng biển giáp ranh với các nước, kịp thời phát hiện từ sớm, từ xa, kiên quyết không để tàu cá vi phạm vùng biển nước ngoài⁽²⁾; xác minh, xử lý 100% tàu cá mất kết nối, vượt ranh giới cho phép trên biển, tàu cá vi phạm khai thác bất hợp pháp vùng biển nước ngoài bị bắt giữ; tiếp tục nắm chắc tình hình, đấu tranh, điều tra, xử lý và đưa ra xét xử, truy tố các tổ chức, cá nhân có hành vi vi phạm pháp luật⁽³⁾.

- Rà soát, điều chỉnh, bổ sung Quy chế phối hợp với các lực lượng chức năng thực thi pháp luật trên biển (Hải Quân, Cảnh sát biển, Kiểm ngư) và các cơ quan, đơn vị chức năng của tỉnh, đảm bảo thực chất, chặt chẽ, hiệu quả, xác định đầu việc, thời gian thực hiện và cá nhân lãnh đạo chịu trách nhiệm cụ thể trong việc phòng ngừa, phát hiện, đấu tranh xử lý hành vi khai thác IUU. Đồng thời, rà soát, điều chỉnh, bổ sung Quy chế phối hợp giữa tỉnh Bình Thuận với các tỉnh, thành phố để kiểm soát 100% tàu cá của tỉnh hoạt động ngoài tỉnh, tàu cá của tỉnh khác cập cảng của tỉnh bốc dỡ sản phẩm, làm cơ sở để truy xuất nguồn gốc, xác nhận, chứng nhận nguyên liệu thủy sản khai thác.

- Rà soát, kiện toàn chức năng, nhiệm vụ, tổ chức, nhân lực gắn với nâng cao năng lực, ý thức trách nhiệm cho lực lượng Kiểm ngư, các cơ quan, đơn vị trực tiếp thực hiện công tác chống khai thác IUU và quản lý nhà nước về thủy sản theo quy định.

- Quan tâm đầu tư nguồn lực nhà nước; khuyến khích xã hội hóa, hợp tác công tư phát triển cơ sở vật chất kỹ thuật, hạ tầng thủy sản. Đẩy mạnh ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số trong nuôi trồng, khai thác thủy sản, thiết lập chuỗi sản xuất bền vững, hệ sinh thái toàn diện, tạo môi trường thuận lợi cho ngành thủy sản phát triển lâu dài, có uy tín, khả năng cạnh tranh cao,

⁽²⁾ Đảng ủy Bộ đội Biên phòng tỉnh lãnh đạo Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh chủ trì xây dựng kế hoạch phối hợp với các sở, ngành địa phương.

⁽³⁾ Như: Môi giới, móc nối tổ chức đưa tàu cá đi khai thác bất hợp pháp vùng biển nước ngoài; nhờ tàu cá mang hộ thiết bị giám sát hành trình để thực hiện hành vi vượt ranh giới trên biển; làm giả hồ sơ, tài liệu về xác nhận, chứng nhận nguồn gốc nguyên liệu thủy sản khai thác để xuất khẩu; hợp thức hóa thủ tục hồ sơ để trục lợi chính sách...

tham gia sâu vào chuỗi cung ứng toàn cầu, thích ứng biến đổi khí hậu, thân thiện với môi trường. Đồng thời, chú trọng bảo tồn, bảo vệ, phát triển nguồn lợi thủy sản; phát triển ngành thủy sản phải gắn với bảo đảm an sinh xã hội, sinh kế bền vững, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của ngư dân và người lao động có liên quan; xây dựng thể trận quốc phòng, an ninh trên biển, góp phần bảo vệ vững chắc chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc.

4. Nâng cao hiệu quả hợp tác quốc tế trong công tác chống khai thác IUU

- Tăng cường công tác ngoại giao, tranh thủ sự ủng hộ của các bên liên quan để sớm gỡ cảnh báo "Thẻ vàng"; không để tàu cá, ngư dân khai thác bất hợp pháp tại vùng biển nước ngoài ảnh hưởng đến quan hệ với các nước.

- Tích cực chủ động tham gia cùng các Bộ, ngành Trung ương trong công tác đàm phán phân định biên giới biển, vùng chồng lấn với các nước trong khu vực, tạo cơ sở pháp lý rõ ràng để ngư dân yên tâm bám biển; đồng thời, thực hiện tốt công tác bảo hộ công dân, kiên quyết đấu tranh đối với các nước bất giữ trái phép tàu cá và ngư dân của tỉnh trên vùng biển Việt Nam, vùng biển chồng lấn, chưa phân định giữa Việt Nam và các nước trong khu vực.

- Chủ động phối hợp với cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài thu thập hồ sơ, tài liệu, bản án, quyết định xử lý của nước sở tại đối với tàu cá và ngư dân của tỉnh vi phạm để phục vụ công tác điều tra, xử lý và bảo hộ công dân; kịp thời đấu tranh ngoại giao đối với việc tàu cá của tỉnh không vi phạm khai thác bất hợp pháp bị lực lượng chức năng bất giữ, xử lý tại những vùng biển chồng lấn, tranh chấp, chưa phân định với các nước.

- Tăng cường hợp tác quốc tế trong đàm phán, trao đổi, chia sẻ thông tin, chuyên gia công nghệ, chia sẻ kinh nghiệm, chính sách về bảo vệ, tái tạo nguồn lợi thủy sản. Huy động nguồn lực quốc tế trong thực hiện các giải pháp bảo vệ, tái tạo nguồn lợi thủy sản, nhận chuyển giao khoa học, kỹ thuật trong khai thác, bảo quản thủy sản.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Các đảng đoàn, ban cán sự đảng, huyện, thị, thành ủy, đảng ủy trực thuộc tỉnh, các ban, ngành, địa phương theo chức năng, nhiệm vụ được giao xây dựng kế hoạch quán triệt Chỉ thị số 32-CT/TW, Chỉ thị số 30-CT/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy (khóa XIII) và Chương trình hành động này đến cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và Nhân dân để nâng cao nhận thức và tổ chức thực hiện có hiệu quả.

2. Ban Cán sự đảng Ủy ban nhân dân tỉnh lãnh đạo Ủy ban nhân dân tỉnh rà soát trình Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành cơ chế, chính sách phù hợp để triển khai thực hiện.

3. Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy định hướng các cơ quan truyền thông, báo chí của tỉnh đẩy mạnh công tác tuyên truyền Chỉ thị 32-CT/TW, Chỉ thị số 30-CT/TU

của Ban Thường vụ Tỉnh ủy (khóa XIII), Chương trình hành động này và chủ trương của Đảng, pháp luật của nhà nước về chống khai thác IUU, tạo sự thống nhất trong nhận thức, hành động của cả hệ thống chính trị và Nhân dân.

4. Đảng đoàn Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, Ban Thường vụ Tỉnh đoàn Thanh niên, các hội quần chúng theo chức năng, nhiệm vụ được giao tiến hành xây dựng kế hoạch để tổ chức giám sát việc thực hiện Chỉ thị 32-CT/TW, Chỉ thị số 30-CT/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy (khóa XIII) và Chương trình hành động này trong Nhân dân với các hình thức phù hợp, nhất là ở các địa phương có biển.

5. Giao Ban Cán sự đảng Ủy ban nhân dân tỉnh chủ trì, phối hợp với các cơ quan có liên quan thường xuyên theo dõi, đôn đốc, kiểm tra, giám sát việc triển khai thực hiện Chương trình hành động này và Công văn số 1061-CV/TU, ngày 15/7/2024 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy⁽⁴⁾; báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy biết, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng,
- Ban Cán sự đảng Chính phủ,
- Văn phòng Trung ương Đảng + Vụ II,
- Ban Kinh tế Trung ương Đảng,
- Các đảng đoàn, ban cán sự đảng,
- Ban Thường vụ Tỉnh đoàn Thanh niên,
- Các huyện, thị, thành ủy, đảng ủy trực thuộc tỉnh,
- Các đồng chí Tỉnh ủy viên,
- Lưu Văn phòng Tỉnh ủy.

T/M BAN THƯỜNG VỤ
BÍ THƯ

Nguyễn Hoài Anh

⁽⁴⁾ Công văn số 1061-CV/TU, ngày 15/7/2024 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về triển khai thực hiện Chỉ thị số 32-CT/TW, ngày 10/4/2024 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác chống khai thác thủy sản bất hợp pháp, không báo cáo, không theo quy định và phát triển bền vững ngành thủy sản.